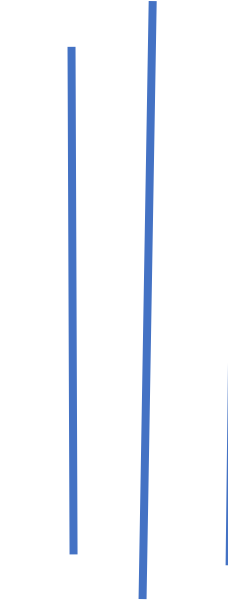

"शिक्षा, स्वास्थ्य सडक र पर्यटन त्रिवेणीको पूर्वाधार, सामूहिक तथा व्यवसायिक कृषि समृद्धिको आधार"

त्रिवेणी नगरपालिका
१३ औं नगरसभा तथा बजेट अधिवेशन
नीति तथा कार्यक्रम

नगर प्रमुख श्री कर्ण बहादुर थापा

त्रिवेणी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
तोली, बाजुरा
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

नगरसभा बैठकका उपाध्यक्ष ज्यु,
सभाका सचिव ज्यु,
सभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्युहरु,
नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरु,
पत्रकार मित्रहरु,
सुरक्षाकर्मी मित्रहरु,

आदरणीय त्रिवेणी वासी आमाबुवा, दिदिबहिनि तथा दाजुभाईहरु

सर्वप्रथम सुदुरपश्चिम प्रदेश वडीमालिका माताको पूण्यभूमि यस त्रिवेणी नगरपालिकाको सम्मानित १३ औं नगरसभा अधिवेशनको पहिलो बैठकमा उपस्थित यहाँहरु सम्पूर्ण लाई हार्दिकताका साथ स्वागत ज्ञापन गर्न चाहन्छु।

त्रिवेणी नगरपालिकाको ऐतिहासिक १३ औं नगर सभाको अधिवेशन सम्म आइपुग्दा विगतका नगर सभाहरु द्वारा पारित नीति, कार्यक्रम, योजना तथा बजेट लाई कार्यान्वयन गरेर नगर समृद्धिको जन आकांक्षा पूरा गर्नका निम्ती जनादेश प्राप्त गरेको स्वणिम ऐतिहासिक दिन देखी आज सम्मानित १३ औं नगरसभा अधिवेशन मा उपस्थित भएको यो गर्विलो घडीसम्ममा विकास र सकारात्क परिवर्तनको गतिलाई अतुलनिय योगदान पुन्याउनु हुने नगर सभाका सबै सदस्य ज्युहरु प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु यस अवसरमा विभिन्न कालखण्डमा राष्ट्रिय स्वाधिनता र स्वाभिमानको लडाँई राजनितिक सामाजिक एवं आर्थिक परिवर्तनको लडाँई तथा समानता र सामाजिक न्याय को लडाँईमा आफ्नो अमुल्य जिवनको वलिदान गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रदाञ्जली ब्यक्त गर्दछु। २०७९ मंसिर ४ को चुनावमा सहादत प्राप्त गर्ने स्व. चेतन अयडी र संजिव अयडी प्रति हार्दिक श्रदा

सुमन व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै भर्खरै भएको हृदयविदारक घटनामा सुदुरपश्चिम प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री लगायत गाडीमा सवार परिवारजनको सडक दुर्घटनाका मृतक प्रति श्रदासुमन अर्पण गर्दै घाईतेको शिघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु । जन आन्दोलनका घाइते अपाङ्ग बेपत्ता नागरिकहरु प्रति श्रदा उच्च सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु । साथै आफ्नो दक्षता र योग्यता अनुरूप देशको सामाजिक सांस्कृतिक राजनैतिक एवं आर्थिक रूपान्तरणको कार्यभार पुरा गरेर देशलाई समृद्धीको बाटोमा डोऱ्याउन नेतृत्वदायि भुमिका खेल्नुहुने सम्पूर्ण नेताहरु, नागरिक समाज संचार जगत र सम्पूर्ण नगरवासि जनसमुदायलाई उच्च सम्मानका साथ प्रशंशा गर्दै बधाई तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

यसका साथै त्रिवेणी नगरपालिका लाई नमुना नगरपालिका बनाउन प्राप्त जनादेशलाई सिरोधार्य गर्दै आफ्नो राजनैतिक जिवनको यात्रामा जनहित र नगर समृद्धिको निम्ती अहोरात्र खटिरहने मेरो अठोट कदमलाई विकासका पाईलाहरुसंग जनता सामु पुऱ्याई दिनुहुने र रचनात्मक सुझाव मार्फत हौसला प्रदान गर्नुहुने संचारकर्मी मित्रहरुलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु । गत वर्ष नगरसभामा मैले प्रस्तुत गरेका विकास योजनाहरुलाई मुर्तरूप दिनका लागि नगरवासी जनताको एकदमै प्रशंसनिय सहभागितालाई जिवन्त स्मरण गरिरहनेछु । स्थानीयतहको निर्वाचन अन्तर्गत त्रिवेणी नगरपालिकामा निर्वाचित पदभार सम्हालेको १ वर्ष ३ महिनामा प्रवेश गर्दा नगरवासिले दिएको सौहार्दपूर्ण साथ अनि सौगातपूर्ण माया र ममताबाट प्रेरित भई नगरलाई एकिकृत दिगोविकासको बाटोमा अघि बढाई नगरको गौरवलाई उच्च सरण आ.व.२०८०/०८१ को निति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय नगरसभा सदनमा प्रस्तुत गर्न पाउँदा एकदमै खुसि भएको छु ।

स्थानिय तहको निर्वाचन पछि त्रिवेणी नगरपालिकाको १३ औं नगरसभा अधिवेशनमा निति तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु । अघिल्लो वर्ष पारित गरिएको निति तथा कार्यक्रमलाई मुर्त रूप दिनका लागि त्रिवेणी नगरपालिकाको निति योजना तथा कार्यक्रमहरू पहिचान गर्ने, नीतिगत निर्णय गर्ने, कानुनी प्रवन्ध गर्ने तथा कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यसम्पादन गर्ने सहयोग गर्नुहुने सिंगो जनप्रतिनिधिहरूको टिम कर्मचारी संयुक्त स्थानीय राजनितिक दल, बुद्धीजीवी, स्वयमसेवी, नागरिक समाज र आम सञ्चारको भुमिका अरु महत्वपूर्ण नै छ । यि सबै पक्षलाई ध्यान दिई नेपालको संविधान स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ विभिन्न विषयगत कानुनहरू त्रिवेणी नगरपालिकाका २०८०/०८१ को निति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ । नगरबाट सम्पादन हुने कार्यहरू समन्वय, सहकार्य, साँझेदारी, सम्पेषण र अनुगमनलाई मुख्य आधार बनाई कार्यान्वयन गर्नका लागि त्रिवेणी सरकार दुर दृष्टिका साथ अगाडी बढ्ने लक्ष्य लिएको छ ।

नगरसभा सदस्य ज्युहरू

संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको समन्वयकारी भुमिकाको सहयोग तथा साथमा यस नगर क्षेत्रभित्र स्वच्छ खानेपानी फोहोरमैला व्यवस्थापन, कृषिमा आधुनिकिकरण, पर्यटकिय क्षेत्रको विकास, सचना प्रविधी, सिचाँई, पुल, विद्युत, शिक्षा, सडक, यातायात, नदि कटान व्यवस्थापन, सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण लगाएत महिला, दलित, अपाङ्ग, बालबालिका, जनजाती, जेष्ठनागरिक, युवालक्षित कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने र विकासका योजनाहरूलाई एकिकृत योजनाका साथ अगाडी बढ्ने योजना लिएको छु ।

त्रिवेणी नगरपालिकालाई सर्वाङ्गिण दिगो विकास र सम्मृद्धिको मार्गमा दुर्त गतिमा अगाडी बढाई समाजवाद उन्मुख राष्ट्र निर्माणको कार्यमा एकआपसमा हातेमालो

गर्दै ससक्त ढङ्गले एकाबद्ध तरिकाले आआफ्नो भुमिका र स्थानबाट सहयोग गरिदिन हुन सम्पुर्ण नगरबासीहरुमा हार्दिक अपिल गर्दै नगरपालिकाको चालु आ.व. को समिक्षा तथा आगामी आ.व. को निति तथा कार्यक्रम बढाँउदा एकिकृत विकासको नारालाई वृहत योजनामा समाहित हुने गरी सोहिअनुसारका निति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

नगरसभा सदस्य ज्युहरु ।

आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक निति तथा कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणका आधारहरु यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

वार्षिक निति, कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणका आधारहरु

१. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०७२ को अनुसुची ८ र ९ मा व्यवस्थापन भएका स्थानियतहको एकल तथा साझा अधिकारहरु मौलिकहक एवं राज्यको निर्देशन, सिद्धान्त र नितिहरु ।
२. संघिय सरकारले अंगिकार गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नितिहरु ।
३. नेपाल सरकारबाट स्विकृत संघ, प्रदेश र स्थानियतहको कार्य वित्तिय नितिहरु ।
४. स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा व्यवस्थापन भएको ।
५. संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट ।
६. नगर कार्यपालिकाको आयोजनामा स्थानिय राजनैतिकदल समाजसेवी, बुद्धी जिवी तथा संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरुबाट आएको नितिगत सुझाव ।
७. टोलवस्ति तथा वडाभेलाबाट प्राथमिकरण गरि आएका योजनाहरु ।
८. विषयगत समितिको बैठकबाट आएका महत्वपुर्ण नितिगत विषयहरु ।

९. राजश्वपरामर्श समितिको बैठकका निर्णयहरू ।
१०. हालसम्मका नगरसभाले पारित गरेका निर्णयहरू ।
११. बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ ।
१२. स्थानीय श्रोत साधन ।
१३. विकासका अन्तरसम्बन्धि विषयहरू ।

यस संगै आ.व. २०८०/०८१ मा कार्यन्वयन हुने वार्षिक नितिहरू यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु

(१) स्वास्थ्य सम्बन्धि नीति

- नगरवासीको आधारभूत स्वास्थ्य अधिकारलाई सुनिश्चित गर्नका लागि वडास्तरमा संचालित सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौतिक तथा गुणात्मक रूपमा प्रविधिमैत्री बनाई स्तरोन्नती गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्रकाका स्वास्थ्य चौकी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र र आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमा भएको विद्यमान अपर्याप्त भौतिक संरचनालाई योजनावद्धरूपमा निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा खटीने स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीहरूको मनोबल बृद्धिका लागि नगरपालिकाले आवश्यक व्यवस्थापन गर्नेछ ।
- गर्भवती, सुत्केरी तथा किशोरीहरूको स्वास्थ्य अवस्थालाई ध्यान दिई बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन सहित पुनःसंरचना गरिनेछ ।
- त्रिवेणी नगरपालिकाको टुडेगडामा १५ शैया अस्पताल निर्माणको कार्य प्रारम्भमा नै कानूनी जटिलता उत्पन्न भई हालसम्म रोकिन गएकोले यसै आ

ब मा यसको टुङ्गो लगाई निर्माण शुरुवातको कार्य थालनीका लागी संघिय सरकारमा विशेष पहल गरिनेछ ।

- प्रदेशमा संचालित ब्यालपाटा, गेटा आँखा, सेती प्रादेशिक अस्पतालको समन्वयमा आँखा,दाँत, मुटुरोग, पथथरी, पाठेघर आडखस्ने र अन्य रोगको विरामीका लागी निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्नका लागी पहल गरिनेछ ।
- विशेषज्ञ डाक्टर सहित को निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरका लागी जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, सामाजिक विकास मन्त्रालय, स्वास्थ्य मन्त्रालयमा प्रस्ताव पेश गरी समन्वय गरिनेछ ।
- सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा औषधि व्यवस्थापनलाई विशेष ध्यान दिई निरन्तरता दिईनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थामा रहेका बर्थिङ्ग सेन्टरहरुको स्तरवृद्धि गरी प्रसुति सेवालार्ई सर्वसुलभ बनाईने नीति लिईनेछ ।
- गर्भवती तथा सुत्केरी अवस्थामा जटिलता भई प्रेसनका लागी आकस्मीक प्रेसन व्यवस्थापन संचालन गरिनेछ ।
- पूर्ण अपाँगता,आंशिक अपाँङ्गता, आर्थिक विपन्नता, एकल महिला, आमा, बाबु गुमाएका बालबालिकाहरुलाई स्वास्थ्य उपचारका लागी औषधि खर्चको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थालार्ई आवश्यक पर्ने जनशक्ति र प्रविधि/उपकरणको उचित प्रवन्ध गरिनेछ ।
- स्वास्थ्यकर्मीलाई आवश्यक क्षमता विकास तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- टोल टोलमा स्टेचर र नगरस्तरिय एम्बुलेन्स सेवाका लागी पहल गरिनेछ ।

- खोप सम्बन्धि अभियानहरूलाई प्रभावकारीरूपमा संचालन गरिनेछ।
- महामारी, सरुवा रोग नियन्त्रणका लागि छतारा स्वास्थ्य चौकी, तोली देवलडाँडा स्वास्थ्य चौकी र कैलाशमाण्डौ स्वास्थ्य चौकीमा घुम्ती स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ।
- नगरभित्र नागरिक आरोग्य सेवाकेन्द्र शाखा विस्तार गरि सेवा प्रवाह गर्ने नीति लिईएकोछ।

(२) शिक्षा सम्बन्धि नीति

- विद्यालयका भौतिक संरचनाहरूको विद्यमान अवस्थालाई अध्ययन गरी मापदण्ड अनुसारका भवनहरूको निर्माणकार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- विद्यालयको वातावरण पूर्ण रूपमा स्वच्छ, सफा र स्वस्थ नभएसम्म गुणस्तरिय शिक्षाको परिकल्पना गर्न सकिदैन यसर्थ, सबै विद्यालयमा हाल संचालनमा रहेको खानेपानीको गुणस्तर जाँच गरी बालमैत्री धारा र छात्र छात्राहरूलाई अनुकूलता हुने शौचालय निर्माण गरिनेछ।
- बालबालिकाको पठन पाठनलाई प्रभावकारी बनाउन प्रयोगशाला, शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ।
- प्राविधिक तथा दक्ष जनशक्ति अभावका कारणले नै आजको आधुनिक बजारमा प्रतिस्पर्धा गर्न नसकेकोले बेरोजगारी वढेको साथै उत्पादन र समृद्धिमा दिर्घकालिन असर पर्ने यथार्थतालाई मध्यनजर गरी नगर भित्र नै प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्नका लागि स्नातक तहसम्मको (बालि विज्ञान तर्फ) क्याम्पसका लागि संघ र प्रदेश सरकार संगको समन्वयमा स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ।

- आर्थिक रूपले बिपन्न, टुहुरा तथा अनाथ बालबालिकाहरूको शिक्षा प्राप्तिको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न निःशुल्क भर्ना, आवश्यक पोषाक र अभ्यास पुस्तिकाको व्यवस्था मिलाई विद्यालय नियमित गराईने नीति लिईएको छ।
- हाल पर्याप्त शैक्षिक सामग्रीहरूको विद्यालयहरूमा सामग्री प्रयोग गर्नका लागि शिक्षकहरूलाई सिप तथा क्षमता विकास तालिमको आयोजना गरिनेछ, भने सामग्रीहरू अपर्याप्त भएका विद्यालयहरूका लागि व्यवस्थापन सहित तालिम संचालन गरिनेछ।
- विद्यालयको बार्षिक कार्य योजना, शैक्षिक क्यालेन्डर, र शैक्षिक क्रियाकलाप, शिक्षक दरबन्दी र विद्यार्थि संख्याका आधारमा दरवन्दि मिलान र जनशक्ति व्यवस्थापन गरिने नीति लिईनेछ।
- विद्यार्थिहरूको शैक्षिक वातावरण वुझी योजना निर्माण गर्दा सिकाई प्रभावारी हुनुका साथै क्षेत्रका अभावलाई नजिकबाट अनुगमन गर्ने कार्य प्रभावकारी बन्दै गईरहेकोले नगरपालिकाका सबै विद्यालयहरूमा "विद्यार्थिसंग मेयर भेटघाट" कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा लागू गरिनेछ।
- विद्यालयमा हुने साप्ताहिक, मासिक अर्धवार्षिक तथा बार्षिक दिवस, उत्सव, शिक्षक अविभावक भेला, शुक्रवारिय कार्यक्रम तथा अन्य शैक्षिक गतिविधिहरूको मूल्यांकन गरी अतिरिक्त कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति लिईएको छ।
- स्थानीय सरकारको कार्य जिम्मेवारीमा रहेको माध्यामीक तहसम्मको शिक्षालाई गुणस्तरिय जीवनोपयोगी र प्रविधिमैत्री बनाईनेछ।
- नगरका सबै सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थिहरूमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी ज्ञान, सीप र पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ।

- शिक्षा ऐन, र नियमावलीलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्दै स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी लागू गरिनेछ। सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तरमा ध्यान दिईनेछ।
- त्रिवेणी सेवाक्षेत्रका विद्यार्थीहरूलाई वसाई व्यवस्थापन गरिनेछ।
- SEE मा उत्कृष्ट अंक ल्याउने सामुदायिक विद्यालयका १/१ जना छात्र/छात्रा लाई प्रत्येक बर्ष उत्कृष्ट मेयर छात्रवृत्ति पुरस्कर सहित सम्मान गरिनेछ।
- प्लस टु पास गरी उच्च शिक्षा अध्यायन गरिरहेका चिकित्सा विज्ञान, वन विज्ञान, ईन्जिनियर, लगायतका प्राविधिक विधामा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप उचित छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने नीति लिईएकोछ।
- आर्थिक रूपले विपन्न, टुहुरा तथा अनाथ बालबालिकाहरूको शिक्षा प्राप्तिको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न निःशुल्क भर्ना, आवश्यक पोषाक र अभ्यास पुस्तिकाको व्यवस्था मिलाई विद्यालय नियमित गराईने नीति लिईएको छ।
- नगर शिक्षक व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई आवश्यक अध्ययन गरी पुनरविचार गरिने छ।
- बाल विकास केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिनेछ। पुस्तकालय तथा सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको क्षमता बृद्धि, प्रविधिमैत्री शिक्षण प्रक्रिया संचालनमा सहयोग गरिनेछ।
- नगरमा नमूना सामुदायिक विद्यालय निर्माण गर्नका लागी विद्यालय समायोजन, छात्रवास, पुस्तकालय, भवन, खेलमैदान, शिक्षक दरवन्दी व्यवस्थापन जस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।

- प्राविधिक शिक्षालय स्थापनाका लागी सम्बन्धित निकायमा विशेष पहल गरिनेछ। र स्थापीत प्राविधिक विद्यालयलाई व्यवस्थापनमा सहयोग गरिने नीति लिएको छ।
- बार्षिक रूपमा माध्यामीक तहमा मेयर कप रनिड शिल्ड तथा राष्ट्रपति रनिड शिल्ड छनौट प्रतियोगिता, आधारभूत तहमा उपमेयर रनिड कप तथा उपराष्ट्रपति रनिड शिल्ड प्रतियोगिता प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ।
- विद्यालयको समग्र पक्षको मूल्यांकन गर्न मासिक समिक्षा, सुधार योजनालाई नियमित गराई नगरमा नियमित रिपोटीङ्गको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- कक्षा १-८ र १-१२ संचालन भएका विद्यालयमा अनिवार्य रूपमा नेपाल स्काउट, जुनियर रेडक्रस सर्कल, युवा रेडक्रस सर्कलको वृत्ति विकासमा जोड दिईनेछ।
- बाल विकास केन्द्रको छुट्टै भवन निर्माण गरी प्रभावकारी प्रभावकारी शिक्षण सिकाईका लागी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- विद्यालयको सरसफाईमा विशेष जोड दिई बाल मैत्री शैक्षिक वातावरण तयार गरिनेछ।
- शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न जनशक्ति व्यवस्थापन, तालिम तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम अन्तरगत बर्षको २ पटक विद्यार्थीहरूलाई जुकाको औषधि साथै किशोरीहरूलाई फोलिक एसिड चक्की खुआउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।

- विद्यालय व्यवस्थापनमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ। साथै महिनावारी स्वच्छता व्यवस्था सम्बन्धि तालिम कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- विद्यालयमा दिवा खाजाको कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ।
- प्रत्येक बर्षको जेठ १ गतेदेखि ७ गतेसम्म विद्यालय स्तरिय, वडास्तरिय र पालिका स्तरिय पोषण सप्ताहलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- विद्यालय सरसफाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ। साथै प्रत्येक विद्यालयहरूलाई तीन तारे पद्धतीमा लैजानका लागी व्यवस्थापन गरिनेछ।
- अपाङ्ग, टुहुरा, आर्थिक विपन्नताका कारण नियमित विद्यालय जान नसक्ने बालबालिकाहरूलाई आवश्यक सहयोग साथै सकारात्मक मनोपरामर्शको व्यवस्थापन गरिन्छ।
- नगर भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई गाभेर (मर्ज) शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्ने नीति लिईएकोछ।
- त्रिवेणी नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा मनोपरामर्श दिनका लागी सहजकर्ताको व्यवस्था गरिनेछ।

(३) पूर्वाधार सम्बन्धि नीति

-
- नगर गौरवका योजनाहरूलाई मध्यनगर गरी ठूला पूर्वाधारहरूको विकासमा पहल गरिनेछ। डिपिआर तयारी भएका आयोजनाहरूलाई कार्यान्वयनका लागी संघ र प्रदेश सरकार तथा अन्य दातृ निकाहरू संगको साझेदारीमा

कार्यान्वयन गरिनेछ भने बाकी महत्वपूर्ण आयोजनाहरूको डिपीआर तयारीको कार्य थालनी गरिनेछ।

- त्रिवेणी नगरपालिकाको मौरे जिरोप्वाइन्ट देखी छतारा, गडीगाँउ र पैमा सडकलाई नगरपालिकाको मुख्य सडकका रूपमा हेरी उक्त सडकहरूमा स्तरोन्नतीको कार्यमा तिब्रता दिईनेछ। र आगामी २ वर्ष भित्र यि सडकको स्तरोन्नतीको कार्य सम्मन्न गरिने लक्ष्य लिईएको छ।
- त्रिवेण नगरपालिकाको सडक संजालले नजोडेको एक मात्र वडा किम्नीमा यसै आ.ब. २०८०/०८१ भित्र पुर्याउने गरि कार्य संचालनमा ल्याईनेछ।
- साँफे मार्तडी प्रादेशीक सडकवाट त्रिवेणी नगरपालिका जोडने मौरे मोटरेवल पुल र बल्दे रिङ्गतोला मोटरेवल पुलको कार्य यसै आ.ब.२०८०/०८१ प्रारम्भ हुने गरी संघिय सरकारमा विशेष पहल गरिनेछ।
- त्रिवेणी नगरपालिकाको केन्द्र जोडने मालागाड मोटरेवल पुल निर्माणका लागी यसै आ.ब. मा कार्य थालनी हुने गरि सम्बन्धित निकायमा बिशेष पहल गरिनेछ।
- वडिमालिका- नाटेश्वरी धार्मीक पर्यटकीय क्षेत्रलाई मध्यनजर गरी मौरे नाटेश्वरी केवलकार निर्माणका लागी पूर्व सम्भाव्यता अध्ययनको कार्य गरिनेछ।
- वाजुराको त्रिवेणी र अछाम जिल्लाको मेल्लेख गाँउपालिका विचमा पर्ने काँसेगाडमा मोटरेवल पुलका लागी संघ तथा प्रदेश सरकारमा पहल गरिनेछ।
- वडाको केन्द्रसम्म पुग्ने सबै वडाका सडकहरूको स्तरोन्तीका लागी संघ, प्रदेश र नगरको आफ्नै लगानीमा कार्यान्वयन तिब्र पारिने नीति लिईएको छ।

- मालपोत कार्यालयवाट लालपुरजा प्राप्त गरी जग्गा प्राप्त गरेका वडाहरुको वडा कार्यालय भवन व्यवस्थापन गरिनेछ।
- वडावाट सिफारिस सहित प्राथमीकतामा परेका सिचाई आयोजनाहरुलाई संघ, प्रदेश तथा नगरको आफ्नै लगानीमा निर्माण प्रकृया अगाडी वडाउदै लग्ने नीति लिईएको छ।
- त्रिवेणी नगरपालिकाको रिङ्गरोडको अवधारणालाई सार्थकता दिन कार्यान्वयनका लागी लगानीमा पहल गरिनेछ।
- बस्तीहुदै वडावाट सिफारिस भई आएका सबै आयोजना/ योजनाहरुलाई कार्यान्वयन सम्भाव्यताका आधारमा नगर, प्रदेश र संघ सरकारमा प्रस्ताव गरिने नीति लिईएको छ।
- मौरे जिरोप्वाईन्ट- तोली – छतारा लवाढुडग्रा, मौरे जिरोप्वाईन्ट- मलालगाँउ- ताम्सु – पैमा, मलालगाँउ- बाँगापाटा- पैमा, मौरे जिरोप्वाईन्ट- कैलाशमाण्डु धलपुरी, कैलाशमाण्डौ- पन्धारा, गाग्रा जिरोप्वाईन्ट- धलपुरी मा वि – विरा, र कराला नाउला – ठाना सडकको स्तरोन्ती गरी कालोपत्रेकालागी संघ र प्रदेश सरकारसंग विशेष पहल गरिनेछ।
- छतारा मन्दिर - पञ्चपुरी – वडीमालिका धार्मीक पर्यटकीय सडकको निर्माणका लागी संघ तथा प्रदेश सरकारमा विशेष पहल गरिनेछ।
- वडिमालिका- भण्डारगृह- खिन्नै – किम्नी – छतारा पर्यटन सडकको कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ।
- त्रिवेणी नगरपालिका वडा नं ९ पैमा देखी वडीमालिका नगरपालिका ५ जोड्ने सडक विस्तार गरिनेछ।
- त्रिवेणी रिङ्गरोडको अवधारणा ल्याई कार्यान्वयनका लागी पहल गरिनेछ।

- सडक संजालले नजोडेका टोल तथा वस्तिहरूमा क्रमशः विस्तार गर्दै लगिने नीति लिईएको छ।
- त्रिवेणी नगरपालिकाको टुडेगडा देखी मौरे जिरोप्वाइन्ट झोलुङ्गेपुलको कार्यलाई यसै आ.ब. मा निर्माण कार्य सम्पन्न हुने गरी पहल गरिनेछ।
- बाह्रै महिना सडक संचालन गर्न र सडकमा भएको सामान्य अवरोध हटाउनका लागि RMG लाई सक्रिय गरी प्रभावकारी रूपमा लागू गरिन्छ।
- वस्तिस्तरमा रहेका घोडेटा वाटाहरूको स्तरोन्नती गरिनेछ।
- सार्वजनिक सभा समारोह संचालन गर्नका लागि भौतिक पूर्वाधारको निर्माण गर्ने नीति लिईएकोछ।
- हाल नगरमा अधुरा रहेका सबै आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई पुरा गरी संचालनमा ल्याईने नीति लिईएकोछ।
- नगपालिका भित्र भवन आचारसंहिता मापदण्ड अपनाईनेछ।

(४) कृषि, पशुपालन, खाद्य सुरक्षा र पोषण सम्बन्धि नीति

- "व्यवसायिक कृषिबाट हुनेछ कृषकको आम्दानीमा बृद्धि - शुरुवात हुनेछ त्रिवेणी नगरपालिकाको समृद्धि" भन्ने नाराका साथ कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरी खाद्य तथा पोषण सुरक्षा र आर्थिक वृद्धि र आम्दानी को लागि नगरपालिका भित्र रहेका..... प्रतिशत कृषकहरूलाई तरकारी, फलफूल तथा रैथाने वालीहरूको को व्यवसायिकतामा संलग्न गराईनेछ।
- दुध तथा मासुजन्य व्यवसायलाई आन्तरिक उत्पादनबाट आत्मनिर्भर गर्दै लगिनेछ यसका लागि व्यवसायिक रूपमा फर्म मार्फत संचालन गरिरहेका कृषकहरूलाई बार्षिक उत्पादन क्षमताको आधारमा व्यवसायमा लगानी वृद्धि गर्नका लागि व्यवसाय प्रवर्द्धन स्वरूप अनुदान प्रदान गरिनेछ।

- किसानलाई समयमै मल, विउ तथा प्रविधिको व्यवस्थापन गर्न जनशक्ति तथा लगानीको उचित प्रवन्ध गरिनेछ।
- हावापानी र माटोको अवस्थालाई अध्ययन गरी किसानहरूलाई अधिकतम उत्पादन गर्न सकिने वाली को पकेट क्षेत्र छनौट गर्न लगाईनेछ। पकेट क्षेत्रका किसानहरूलाई विउ अनुदान र मलमा सहूलियतको व्यवस्थापन गरिने नीति लिईएको छ।
- तरकारी तथा फलफुलको विउ उत्पादन र बिक्री गरी कृषकहरूको थप आयआर्जन बृद्धि गरिने नीति लिईएकोछ।
- एक गाँउ एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तरगत ९ वटा वडालाई बिषयक्षेत्रका प्राविधिकको राय बमोजिम विशेष उत्पादन पकेट क्षेत्रका रूपमा विकास गर्न संघ र प्रदेश सरकारसंगको सहकार्यमा लगानीको वातावरण तयार गरी कार्यक्रम लागू गरिनेछ।
- जमिनको अवस्था हेरी भिरालो पाखाहरूमा कागती, ओखर, सुन्तला, किवी तथा माटो सुहाउदो जातका फलफुलका विरुवाहरू रोपण गर्न प्रोत्साहन गरिने छ। आवश्यक बोट र प्रविधि सहयोगलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी खेती गर्ने कृषकहरूको लगत राखी बास्तविक व्यवसायिक कृषकहरूलाई विउ सहित प्रविधि सहयोग गरिनेछ।
- रोग, किरा तथा महामारी नियन्त्रणका लागी घुम्टि शिविर सेवा संचालन गरिनेछ।
- नगरपालिकाको केन्द्रमा कृषी हाटवजारको सम्भाव्यता पहिचान गरी संचालनमा ल्याउन यसै आ ब मा पहल गरिनेछ।

- मासु तथा दुग्धजन्य उत्पादनमा वृद्धि गर्न व्यवसायिक रूपमा काम गर्ने बाखा, कुखुरा, र भैसिपालन कृषकहरुको लगत संकलन गरी उत्पादन सम्भाव्यताको पहिचान गरिनेछ।
- कृतिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ।
- एकल महिला तथा सिमान्तकृत वर्गको आय आर्जनको भरपर्दो माध्यमको रूपमा रहेको बाखापालन व्यवसायलाई सुदृढ गर्न बाखापालन पकेट तथा श्रोत केन्द्र अवधारणामा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- व्यवसायिक बाखापालक कृषकहरुलाई विउ अनुदानका रूपमा बोका, स्वास्थ्य परिक्षण सेवा र औषधि उपचार व्यवस्थापन गरिनेछ।
- घुम्टि पशुस्वास्थ्य शिविर नगरका सबै वडाहरुमा संचालन गरिनेछ साथै विशेषज्ञ पशुचिकित्सक द्वारा नगरका छतारा तोली र कैलाशमाण्डौमा शिविर संचालन गरिनेछ।
- व्यवसायिक योजना निर्माण गरी संचालन गर्ने कुखुरापालन व्यवसायिहरुको खोर व्यवस्थापनमा सहूलियत प्रदान गर्ने रणनीति लिईएको छ।
- कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा सक्रियता पूर्वक संलग्न किसानहरुलाई व्यवसायिक तथा क्षमता विकास तालिमको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- पालिका भित्रको समग्र खाद्य सुरक्षा तथा पोषणको अवस्थावारे तथ्यांक संकलन र विश्लेषण गरी कृषि शाखामा खाद्य सुरक्षा तथा खाद्य सुरक्षा सूचना प्रणालीको स्थापना गरिनेछ।
- पोषण तथा खाद्य सुरक्षा रणनीति योजनालाई प्रभावकारी रूपमा लागू गरिनेछ।

- नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेको बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाले ईगित गरेका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- खाद्य अधिकार तथा घटनाको दस्तावेजिकरण गरिनेछ।
- कृषकहरूको व्यवसायमा देखापरेको समस्याहरूलाई तत्काल समाधान गर्न हाल नगरपालिकामा रहेको कृषि तथा पशु शाखामा भएको जनशक्तिलाई परिचालन गरी "किसानको वारीमा प्राविधिक भेटघाट" अभियान संचालन गर्ने रणनीति लिईएको छ।
- नगपालिकाको वडा नं ७ कैलाशमाण्डौ डाँडामा कृषि विकास शाखा र वडा नं २ छतारामा पशु विकास शाखा विस्तार गरिनेछ।

(५) उद्योग, रोजगार तथा सहकारी सम्वन्धि नीति

- स्थानीय उत्पादन, जनशक्ति तथा साधन स्रोतको नक्सांकन गरी नगरपालिका भित्र संचालन गर्न सकिने घरेलु तथा साना उद्योगहरूको स्थापना गर्न जोड दिईनेछ।
- युवाहरूलाई व्यवसायिक तथा सिपमूलक कार्यक्रम मार्फत कृषि तथा पशुजन्य साना उद्योगहरू संचालन गर्न लगानीको बातावरण सृजना गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्रवाट प्रत्येक बर्ष श्रम बजारमा प्रवेश गर्ने युवाहरूको तथ्यांकलाई व्यवस्थित गर्न रोजगार सेवा केन्द्रलाई व्यवस्थापन गरिनेछ।
- सिपमूलक तथा आय आर्जन कार्यक्रम संचालन गरी आन्तरिक रोजगारी सृजना गर्न लगानीमा विशेष जोड दिईनेछ।
- "उद्यमी महिलाहरूसंग उपमेयर कार्यक्रम" संचालन गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्र संचालन गरिने उद्यम विकास, रोजगारी तथा आयआर्जन क्षेत्रमा संचालन गरिने कार्यक्रमहरूलाई एकीकृत गर्दै प्राथमीकता र आर्थिक

विपन्न नगारिकहरूलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने नीति लिईएको छ।

- नगरभित्रका प्राविधिक शैक्षिक बेरोजगारहरूलाई उनीहरूको सीप र क्षमताको आधारमा प्रविधि सहयोग गरी व्यवसायमूलक स्व:रोजगार कार्यक्रममा संलग्न गराउन संघ र प्रदेश सरकारको समन्वयमा कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति लिईएकोछ।
- रोजगार सेवा केन्द्रलाई श्रम सूचना बैकको रुमा विकास गर्दै लगिनेछ।
- नगरपालिकाको रोजगार रणनीति तयार गरी लागू गरिनेछ।
- सहकारीहरूको कार्यक्षेत्र र संस्थागत क्षमता मूल्यांकन गरी सिप तथा क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- सहकारीलाई उत्पादन, रोजगारी र वजारीकरणमा जोड दिईनेछ। संगठनात्मक व्यवस्थापन, रोजगारी तथा स्व:रोजगार क्षेत्रमा गरेको योगदान र सेवाको मूल्यांकन गरि आवश्यक सहयोग गरिने नीति लिईएकोछ।
- सहकारी शिक्षालाई प्रवर्द्धन, एक सहकारी एक उत्पादनको नीतिलाई अगाडी वढाउदै उत्पादनमा आधारित सहकारीलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिईएको छ।
- नगरपालिका भित्र हाल संचालनमा रहेका विभिन्न उद्देश्य राखी गठन भएका सहकारी संस्थाहरूको प्रभावकारी नियमन गरी सहकारी शेयर सदस्यहरूको लगानीलाई सुक्षित गरिनेछ।
- सहकारीको पूजीलाई व्यवसायिक क्षेत्रमा लगानीको वातावरण सृजना गरी स्वरोजगार मार्फत आर्थिक आय आर्जनमा जोड दिईनेछ।

(६) युवा तथा खेलकुद सम्बन्धि नीति

- युवा जनशक्तिलाई समाज विकासमा गरिचालन गरी राष्ट्रिय लाभप्राप्त गर्न उद्यमशिल, सृजनशिल, र सकारात्मक सोचका साथ अगाडी वढाउने नीति र कार्यक्रम लागू गरिनेछ।
- युवा उद्यमीहरूलाई व्यवसाय संचालनमा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईएको छ।
- राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता, मेयर कप, नगर तथा वडा स्तरिय खेलकूद प्रतियोगिताहरूलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्दै लगिनेछ।
- खेलकुद मैदानको पूर्वाधारलाई आधुनिक एवं प्रविधि मैत्री बनाउन जोड दिईनेछ। प्रत्येक विद्यालयहरूमा खेलकुद शिक्षकको व्यवस्थापन गरिने नीति लिईएको छ।
- नगरपालिकाको खेलक्षेत्रको विकासका लागि नगर खेल प्रशिक्षक नियुक्ति गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- नगरस्तरमा आवश्यक खेल सामग्रीहरूको व्यवस्थापनमा जोडी दिईनेछ।
- खेलाडीहरूलाई सम्मान तथा प्रोत्साहन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- नगरस्तरमा नव प्रतिभावान खेलाडी पहिचान गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- खेलकुद सम्बन्धिको पञ्चवर्षीय योजना निर्माण गरि लागू गरिनेछ।

(७) खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि नीति

- स्वच्छ र शुद्ध खानेपानीको पहुच नगरवासीको घर घरमा पुर्याउन एक घर एक धाराको कार्यक्रमलाई तिब्रता दिई आगामी ३ बर्ष भित्र नगरका सबै घरधुरीमा पुग्ने गरी अगाडी वढाईनेछ।

- विगत लामो समयदेखी खानेपानी योजनाको माग भई DPR समेत तयार भएर संचालन गर्न नसकिएका वृहत खानेपानी योजनाहरूलाई संघ, प्रदेश र नगरको सह लगानीमा निर्माण कार्यको थालनी गर्न पहल गर्ने नीति लिईएको छ।
- हिउद तथा खडेरीमा पानीको अभावहुने क्षेत्रमा आकाशे पानीको संलन गर्ने योजनाहरू संचालन गरिनेछ।
- मुहान संरक्षणका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- एक घर एक करेसावारी अभियान संचालन गरी घरमा खेर गईरहेको पानीको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ।
- पूर्ण सरसफाईयुक्त नगर घोषणा र पूर्ण खानेपानी युक्त नगर घोषणाका लागी स्रोत व्यवस्थापनमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- स्थानीय बजार, टोल तथा सडकहरूमा ढल निकासको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ।
- नगरपालिका सबै टोलहरूमा सरसफाई समिति गठन गरी पूर्ण सरसफाई अभियानमा परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- पूर्ण सरसफाई वडा घोषणाका लागी गोठेमल व्यवस्थापन र घर घरमा कम्पोष्ट मल खाडल निर्माण गर्ने नीति लिएको छ।

(द) पर्यटन, वन, वातावरण, जलवायु उर्जा तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण

- पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास भएका गन्तव्यहरूको विकास र प्रचार प्रसारमा आवश्यक पहल गरिनेछ।
- पर्यटन पूर्वाधारको विकासका लागी वडीमालिका र नाटेश्वरी क्षेत्रको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ। यस क्षेत्रको थप भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा निरन्तर पहल गरिने रणनीती लिईएको छ।

- नगरपालिका भित्रका संभावित पर्यटकीय क्षेत्रहरूको पूर्वाधार विकासमा विशेष पहल गरिनेछ। साथै किम्नीछडा- झरनालाई विशेष पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न पहल गरिनेछ।
- पर्यटकीय पूर्वाधारको विकास भएका स्थानहरूमा होमस्टे संचालनका लागि व्यवसायिहरूलाई लगानीको वातावरण तयार गरिनेछ।
- छतारा माईको मन्दिर देखी पञ्चपुरीको वाटोहुदै त्रिवेणी वडीमालिकासम्मको पर्यटकीय पथमार्गको लागि प्रदेश तथा संघ सरकारमा पहल गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक, धार्मीक तथा पुरात्वातिक मठ मन्दिर हरूको संरक्षणका लागि व्यवस्थापन गरिनेछ।
- नगरको सामुदायिक सम्पदाको रूपमा रहेका कैलामाण्डौडाँडा, तोली देवलडाँडा र छताराको चाल्नेगडालाई स्तरोन्नती गरिनेछ।
- वडीमालिका- नाटेश्वरी क्षेत्रलाई संरक्षित क्षेत्र घोषणा गर्न संघिय सरकारमा पहल गरिनेछ।
- वडीमालिका भण्डारगृह व्यवस्थापन गरिनेछ।
- धार्मीक पर्यटकीय महोत्सव संचालन गर्न व्यवस्थापन गरिनेछ।
- कैलाशमाण्डौ स्थित कैलाश क्षेत्रको DPR तयारी कैलाश क्षेत्र विकास कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिनेछ।
- खिन्नै सत्यदेवी, मष्टामाण्डौ, सोता, सैमाण्डौ, छतारादेवी, तोलीदेवल लगायतमा सम्पूर्ण धार्मीक मठ मन्दिरहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन र पुनः निर्माणमा जोड दिईनेछ।
- नगरभित्र रहेका मठ मन्दिरहरूको संरक्षण समिति गठन गर्ने नीति लिईएकोछ।

- महत्वपूर्ण पर्यटकीय क्षेत्रसम्म पुग्ने पथमार्ग निर्माणलाई जोड दिईनेछ। पर्यटकीय स्थलमा फोहोर मैला व्यवस्थापन र पार्किङ्गको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- पर्यटकीय झरना ताल तलैया र पार्कहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गरी पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थापनको कार्यमा पहल गरिनेछ।
- राष्ट्रिय बिद्युत प्रसारण लायन जडानका लागी संघ सरकारको समन्वयमा पहल गरिनेछ।
- मौरै शिवालय धामको पुनःनिर्माण गरी शिवरात्री मेला ब्यवस्थापनमा विशेष जोड दिईएको छ।
- आन्तरिक आयआर्जन बृद्धिका लागी नगरपालिकाको मूल आधार पर्यटन क्षेत्र भएकोले बाह्रै महिना आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको आवागमनलाई निरन्तरता दिनका लागी मौरै -नाटेश्वरी - वडीमालिका, छतारा- पञ्चपुरी- वडीमालिका कोरीडोरमा होमस्टेको व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ।
- नाटेश्वरी- वडीमालिकाको विचमा रहेको धौलपुरी दहको गुरुयोजना तयार गरी पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्न विशेष पहल गरिनेछ।
- जडीवुटी उत्पादन तथा संरक्षणका आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गर्न विशेष पहल गरिनेछ।
- त्रिवेणी नगरपालिकाको वडा नं १ र ९ को सिमाना विवादलाई यसै आ.ब. २०८०/०८१ भित्र समाधान गरिनेछ।
- पहिरो रोकथाम र भूस्खलनलाई रोकथाम गर्न नदि किनारामा तटवन्धन र वृक्षा रोपण संचालन गरिनेछ।

- वन, जैवीक विविधता र वन्यजन्तु संरक्षका लागी नीतिगत व्यवस्थापन गरिनेछ।
- वडीमालिका, नाटेश्वरी, पञ्चपुरी क्षेत्रमा संरक्षित बहुमूल्य जडीवुटीहरूको संरक्षणको पहल गरिनेछ।
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूसंगको सहकार्यमा वन फडानीमा रोक लगाई संरक्षणका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्र संचालित साना जलविद्युत आयोजनाहरूको दिगो व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ।
- हाल संचालनमा आउन नसकेका साना जलविद्युत आयोजनाहरूको निर्माण तथा मर्मत कार्यका लागी लगानीको वातावरण तयार गरी संचालनमा ल्याईनेछ।
- वातावरण तथा जलवायु अनुकूलनका कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिईएको छ।
- जलवायु सम्बन्धि दिर्घकालिन रणनीतिक योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनालाई आवश्यकता अनुसार अध्यावधिक गरी योजनामा सिफारिस भएका विपद् जोखिमका गतिविधिहरूलाई न्यूनीकरण गर्न नीतिगत रुमा बजेटको व्यवस्थापन गरिनेछ। विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गरी तद्अनुसार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- जलवायु परिवर्तन अनुकूलन वनाउन नगरपालिकामा रहेका खाली जमीनहरूमा वृक्षा रोपणको कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।

- विपद् पूर्व तयारी प्रतिकार्य योजना अनुसार आपतकालिन अवस्थामा आवश्यक पर्ने खोज तथा उद्धार र राहत सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गरी विपद् आईपर्दा तत्काल सम्बोधन गर्ने नीति लिईएको छ।
- स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिक कार्ययोजना तयार गरी लागू गरिनेछ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद्को पूर्वतयारी, व्यवस्थापन र उद्धारका लागी संचालित विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
- जलश्रोत, वन, तथा सडकसम्बन्धी ऐन, नियमावली तयार गरि नीतिगत व्यवस्थापन गरिनेछ।

(९) कला, संस्कृति र साहित्य

- जात जाती मौलिका भेष भूषा, भाषा र संस्कृतिको संरक्षणका लागी आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- परम्परागत मौलिक संस्कृतिको रूपमा रहेका भूवा, पुतला, अनन्ते होली हुडके पञ्चेवाजा, चैतेदशै आदि लाई समाजको सम्पत्तिको रूपमा जगेर्ना गर्नका लागी पहल गरिनेछ।
- कला साहित्यको संरक्षणका लागी प्रतिष्ठान बनाउन पहल गरिनेछ।
- स्थानीय स्तरमा कला र गला भएका व्यक्तिहरुको सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ऐतिहासिक कला संस्कृति र साहित्यको माध्यामवाट नगर र नगरवासीको पहिचानमा कलम चलाउने साहित्यिक व्यक्तित्वहरुको लेख रचनाहरुको सम्मान तथा पुरस्कारको कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिईएको छ।

- त्रिवेणी नगरपालिकाका वासिन्दाको धर्म संस्कृति, र जातीय पहिचाहन सहित वडीमालिका- त्रिवेणी पुस्तक प्रकाशन गर्नमा सहयोग गरिनेछ।
- सांस्कृतिक पहिचान सहितको श्रव्य दृश्य सामग्री निर्माण गर्न सहयोग गर्ने नीति लिएको छ।
- बुढीगंगा, मालागाड र काँसेगाड लगायतका नदि र खोलाहरुमा तटबन्धन तथा नदी नियन्त्रणको आयोजना संचालन गर्न पहल गरिनेछ।
- त्रिवेणी नगरपालिको क्षेत्रमा पर्ने बुढीगंगा नदिको पैमा-द्वारी पैरो लगायतका क्षेत्रमा परियोजना संचालन गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ।
- सांस्कृतिक प्रवर्द्धन तथा मौलिक परम्पराको संरक्षण गर्ने नीति लिईनेछ।

(१०) महिला, बालबालिका तथा सामाजिक सुरक्षा

- पछाडी पारिएको क्षेत्र वर्ग र समुदायलाई राज्यको मूलप्रवाहिकरणमा ल्याउने लक्ष्य सहित समानुपातिक समावेशी विकासको अवधारणालाई केन्द्रमा राखेर विशेष कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।
- लैंगिक विभेदलाई अन्त्य गर्न सरकारको साधन र श्रोतमा महिला र बालबालिकाको पहुँच सुनिश्चित हुने गरी कार्यक्रमहरु संचालनमा जोड दिईनेछ।
- बालविवाह न्यूनीकरण, शून्य लैंगिक हिंसा तथा बालबालिकाको न्यायमा पहुँच सुनिश्चित गर्न शैक्षिक संस्थाहरुमा कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने रणनीति लिईएकोछ।
- बालबालिकाका लागी दण्डरहित समुदाय र विद्यालय कार्यक्रममा विशेष जोड दिई क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ।

- विद्यालयमा हुने भेदभाव र छुवाछुत अन्त्य गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- बालबालिकालाई सम्मान जनक अवसर सृजना गर्ने उद्देश्यका साथ बालश्रमको न्यूनीकरण, बालबालिकालाई लागू पदार्थ, कुलत र कुरितिवाट बचाउन विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- रोजगारी तथा आय आर्जनमा महिलाहरूलाई संलग्न गराउन विशेष आरक्षणका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- लैंगिक उत्तरदायी बजेट व्यवस्थापन गरी महिला तथा बालबालिकालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने रणनीति लिईएको छ।
- लामो समयदेखि सामाजिक उत्पीडनमा परेका दलित समुदायहरूका लागी रोजगार, सीप, सम्मानयुक्त जीवनयापन गर्ने वातावरण सृजना गर्दै पहुँच र प्रतिनिधित्व स्थापना गर्ने लक्ष्य लिईएकोछ।
- जेष्ठ नागरिकको सम्मान तथा विश्राम केन्द्र स्थापना गर्न पहल गरिनेछ।
- लैंगिक हिंसा, जातीय विभेदका विरुद्धका अभियानहरूलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाईनेछ।
- लैङ्गिक हिंसामुक्त नगर घोषणाका लागी विभिन्न नीति तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ।
- मदिरा, लागू औषध, सूतिजन्य पदार्थ प्रयोगका विरुद्ध युवा अभियान कार्यक्रम संचालन गरीनेछ।
- बडा स्तरिय आमा समूह, बाल समूहहरूलाई नेतृत्व एवं क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरी सशक्तिकरण गरिनेछ।

- अपाङ्ग, असक्त, आमा बाबु नभएका बालबालिकाहरुको संरक्षणका लागि विशेष व्यवस्था गरिने नीति लिईएको छ।

(११) शासकीय व्यवस्थापन तथा सुशासन

- नगरपालिका कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवालाई प्रविधिमैत्री बनाईनेछ।
- त्रिवेणी विकास सम्मेलनको आयोजना गरिनेछ।
- सामाजिक परिक्षण, नागरिक वडापत्र, सबै वडाहरुमा वडा स्तरिय र नगरमा नगरस्तरिय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन गरि सेवालाई प्रभावकारी बनाईनेछ। योजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनकारी अनुगमनलाई तिब्रता दिईनेछ।
- आर्थिक पारदर्शिता र जवाफदेहीताको नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ। जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई जवाफदेही बनाई सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ।
- "जनताको शासन जनमैत्री प्रशासन" कार्यक्रम अन्तरगत सेवाग्राही प्रति उत्तरदायि सेवा प्रवाहको वातावरण तयार गरिनेछ। साथै सुशासन तथा संस्थागत विकासका लागि ऐन निर्माण गरी लागू गरिनेछ।
- बित्तिय अनुशासनलाई कायम गर्न प्रभावकारी लेखा व्यवस्थापन गरिनेछ।
- भ्रष्टाचारलाई शून्य पार्न सेवा प्रदायक सबै कार्यालयका प्रत्येक गतिविधिको निगरानी सहित Digital report अनिवार्य गर्ने नीति लिईएको छ। E-Government शुरुवात गर्ने नीति लिईएकोछ।
- आन्तरिक राजश्व चुहावट हुनबाट रोक्न जनशक्ति व्यवस्थापन, तालिम तथा नीतिगत व्यवस्थापन गरी लागू गरिनेछ।

- नगरपालिका भित्र सवारी साधन करको नीति ल्याई लागू गरिनेछ।
- कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक तालिम तथा कार्यक्रमको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- आयोजना, योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि नतिजा तालिका, कार्यान्वयन कार्ययोजना, आयोजना विवरण तालिका र जिम्मेवारी तालिका तयार गर्ने नीति लिईएको छ।

(१२) सूचना तथा संचार

- संचार सेवाको पहुँच वृद्धि गर्न नेपाल टेलिकम संग फाईवर नेट सेवा संचालनमा ल्याईनेछ।
- नगरपालिकाको किम्नी, छतारा र पन्धारामा टेलिकम टावरको स्थापना गर्न पहल गरिनेछ।
- नगरपालिकालाई आधुनिक प्रविधियुक्त वनाउन नगर तथा वडा कार्यालयमा डिजिटल नोटीस बोर्ड स्थापना गर्न विशेष पहल गरिनेछ।
- जनतासंग जनप्रतिनिधि संचार सहकार्य कार्यक्रमलाई अवलम्बन गर्ने नीति लिईनेछ।
- नगरपालिकावाट प्रदान गरिने सेवाहरूले छिटो प्रभावकारी वनाउन आवश्यक सफ्टवेयर मार्फत कार्य संचालन गरि सेवा प्रवाह गरिनेछ।
- नगरमा संचालित रेडीयोको क्षमता विस्तार तथा जनशक्ति व्यवस्थापनमा सहयोग गरिनेछ।
- स्थानीय तथा राष्ट्रिय संचार माध्याहरूसंग समन्वय गरी नगरपालिकाका विकासका गतिवधिहरूलाई प्रसारण गरिनेछ।

- नगरको विकासका विभिन्न गतिविधिहरूको सूचना सम्प्रेषण गरी सामुदायिक विकासमा सहयोग गर्ने संचारकर्मी र संचार माध्यमहरूलाई सम्मान गरिनेछ।

(१३) कानून तथा न्याय व्यवस्थापन

- न्यायीक समितका कामलाई प्रभावकारी बनाउन, मुद्दा दर्ता, वहस तथा फैसलाको प्रक्रियालाई चुस्त दुरुस्त र प्रभावकारी बनाईनेछ।
- मेलमिलापकर्तालाई तालिम प्रदान गरी मेलमिलापलाई व्यवस्थित गराईनेछ।

(१४) विविध

- बैक तथा वित्तिय क्षेत्रमा नगरवासीको पहुँच वृद्धि गर्न हरेक नगरवासीका बैक खाता संचालन गर्न अनिवार्य गरिनेछ।
- सवैवडाहरूमा पंञ्जिकरणका कामहरूलाई व्यवस्थित गर्न श्रोत र साधनको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ।
- नगरपालिकामा स्थापीत स्मृति प्रतिष्ठान मार्फत सामाजिक सेवा तथा खेलकुद कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईने नीति लिईएको छ।
- गैर सरकारी तथा दातृ निकायहरूको समन्वयमा नगरका विभिन्न विकास गतिविधिहरू संचालन गर्ने।
- शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड २०७२ र राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड को पालना गर्ने नीति लिईनेछ।
- नगर गौरवका आयोजना संचालन गर्नका लागी नगर विकास कोष संग समन्वय गरी लगानीको वातावरण तयार गर्ने नीति लिईएकोछ।
- नगरपालिकाको केन्द्र वि पी स्मृति पार्कको स्थापना गरिनेछ।
- नगरपालिकाको सिमाना नक्साङ्कन गर्ने कार्यलाई अगाडी बढाईनेछ।

- नगरपालिकाको कैलाशमाण्डौ डाँडा, र छताराको चालनेगडामा अस्थायी प्रहरी चौकी स्थापनाका लागी नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयमा पहल गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण विकास आयोजनाहरूको नीती तथा कार्यक्रमहरू निर्माण गरि क्रमीक रूपमा संचालन गरिदै लगिनेछ।
- राजस्व संकलनको मापदण्ड पुरा गरी करदातालाई करको दायराभित्र ल्याईनेछ।

नगरसभा सदस्य ज्युहरू

अन्त्यमा त्रिवेणी नगरपालिकाको विकासको गतिशिलतालाई समृद्धीको यात्रामा लक्ष्य उन्मुख बनाउन सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको ध्यान जान जरुरी छ ।

१३ औं नगरसभाबाट आ.व. २०८०/०८१ को निति, कार्यक्रम तथा योजनाहरूलाई प्रभावकारी ढङ्गबाट संचालन गर्न हाम्रो सामु ठुलो चुनौति सृजना भएको छ । निति तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन यसको सहि सदुपयोग गर्ने सबै तह र तप्का बाट अतुलनिय रूपमा निरन्तरता सहयोग र सहकार्य हुने छ भन्नेमा म पुर्ण विस्वस्त छु ।

यस नगर सभा अधिवेशनमा प्रभावकारी रूपमा प्रस्तुत निति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्ने प्रक्रियामा प्रत्यक्ष तथा परोक्षरूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने नगरसभाका सदस्य ज्युहरू क्रियाशिल राजनितिक दलका मित्रहरू विभिन्न संघसंस्थाका प्रतिनिधि ज्युहरू, आमन्त्रित विषय विज्ञ नगरपालिकाका कर्मचारी मित्रहरू, पत्रकार, सुरक्षाकर्मी मित्रहरू लगाएत नगरवासि दाजुभाई तथा दिदिबहिनिहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्रिवेणी नगरपालिकाको समुन्नत विकास प्रक्रियामा आजका दिन सम्म म र मेरो सिंगो जनप्रतिनिधि ज्युहरूको टिमलाई सहयोग उपलब्ध गराउने संघिय

"शिक्षा, स्वास्थ्य सडक र पर्यटन त्रिवेणीको पूर्वाधार, सामूहिक तथा व्यवसायिक कृषि समृद्धिको आधार"

सरकार सुदुरपश्चिम प्रदेश सरकार सहयोगि संघसंस्था तथा निकायहरु निजिक्षेत्र प्रति हृदयदेखी आभारी छु । साथै यस्तै खालको सहयोग सदैब जारी रहनेछ भन्ने विषयमा आत्म विश्वास गर्दै पुनः त्रिवेणी नगरपालिकाको तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामि दिनमा पनी सहयोग निरन्तर रुपमा प्राप्त भई समृद्धी नगर निर्माणको अभियानमा सहयात्री बन्नुहुनेछ भन्ने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

श्री बडिमालिका माताले सबैको रक्षा गरुन!

धन्यवाद! नमस्कार ।

कर्ण बहादुर थापा
नगर प्रमुख